

Jaarstukken 2017

Gemeenschappelijke
regeling Jeugdhulp Rijnmond

12 april 2018

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE.....	2
1. AANBIEDINGSNOTA.....	3
1.1 Voorwoord.....	3
1.2 Leeswijzer	4
2. JAARVERSLAG: PROGRAMMAVERANTWOORDING	5
2.1 DEEL I: Achtergrond en kader Gemeenschappelijke Regeling	5
2.2 DEEL II: Resultaten 2017 per segment	9
2.2.5 Toelichting verschillen begroting en realisatie.....	12
3. JAARVERSLAG: PARAGRAFEN	16
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	16
3.2 Financiering	17
3.3 Bedrijfsvoering.....	18
3.4 Rechtmatigheid	19
4. JAARREKENING 2017	20
4.1 Balans.....	20
4.2 Overzicht van baten en lasten in euro's.....	21
4.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 2017.....	22
4.4 Toelichting op de balans per 31 december	23
4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2017	26
4.6 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen	27
5. VASTSTELLINGSBESLUIT	29

1. Aanbiedingsnota

1.1 Voorwoord

Geachte lezer,

U heeft de jaarstukken van de Gemeenschappelijk Regeling Jeugdhulp Rijnmond (verder genoemd als GRJR) over het jaar 2017 voor u. Zij vormen het sluitstuk van de budgetcyclus voor het boekjaar 2017 en bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Wij leggen hiermee verantwoording af over het gevoerde beleid en het financieel beheer in het dienstjaar 2017. Het Algemeen Bestuur wordt met deze stukken in staat gesteld om zijn controlerende taak te vervullen.

Veel bereikt in 2017

Het jaar 2017 stond in belangrijke mate in het teken van de overgang naar een resultaatgerichte inkoop van specialistische jeugdhulp per 1 januari 2018. Deze nieuwe wijze van inkopen markeert de omslag van een inspanningsgerichte systematiek, waarbij producten centraal staan, naar de inkoop en afrekening op resultaten. De zorgaanbieder is straks verantwoordelijk voor het leveren van integrale zorg voor de cliënt. Het is de gemeente, in de vorm van bijvoorbeeld het wijkteam, die vaststelt 'dat' er hulp nodig is en wat de bandbreedte van deze hulp is, het is vervolgens de aanbieder die bepaalt 'wat' de best passende hulp voor de cliënt is. Uiteraard verloopt dit proces in nauwe samenwerking met de cliënt.

Daarnaast is aandacht besteed aan het verder inrichten van de samenwerkingsorganisatie om de bovenlokale vraagstukken met betrekking tot jeugdhulp verder vorm te geven. In 2017 heeft dit geresulteerd in een evaluatie van de samenwerking waaruit naar voren is gekomen dat er een breed draagvlak bestaat voor de voortzetting van de samenwerking. Terugkijkend op het afgelopen jaar kunnen we stellen dat we onze doelstellingen in grote lijnen bereikt hebben.

Opbouw jaarstukken

De doelstelling voor het beleid en de in 2017 verrichte activiteiten en geleverde prestaties zijn in de jaarstukken in het programma per segment weergegeven. De financiële weerslag hiervan is terug te vinden in de (programma) jaarrekening. De jaarrekening volgt voor wat betreft de programma-indeling de indeling van de begroting 2017 en functioneert in die zin ook als 'spiegel' van de begroting.

Resultaat 2017

In 2017 waren de gerealiseerde zorgkosten van de GRJR € 4,4 mln. hoger dan gebudgetteerd. Het nadelige resultaat wordt vooral veroorzaakt door tegenvallers met een incidenteel karakter. Hiertoe heeft het AB op 12 april 2018 besloten tot het doorvoeren van twee onttrekkingen uit daarvoor gevormde bestemmingsreserves á € 0,4 mln. en waarbij de bijdragen van de gemeenten opgehoogd zijn naar rato van de vastgestelde begroting voor een totaal bedrag van € 4,0 mln. Na doorvoering van deze eindafrekening sluit de jaarrekening 2017 van GRJR op € 0,-.

Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur behandelt de voorlopige jaarstukken, vastgesteld in het Dagelijks Bestuur van 28 maart 2018, in zijn vergadering van 12 april 2018. Definitieve behandeling zal plaatsvinden in het AB van 5 juli 2018.

Het Dagelijks Bestuur

1.2 Leeswijzer

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat de opbouw van de jaarstukken van een gemeenschappelijke regeling gelijk is aan de programmabegroting voor dat jaar. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (de programmaverantwoording en de paragrafen) en de jaarrekening (de financiële verantwoording waarop de controleverklaring betrekking heeft).

Jaarverslag

De programmaverantwoording is opgenomen in hoofdstuk 2 van deze jaarstukken. Het bevat de beleidsmatige verantwoording over 2017. Deel I geeft de achtergrond en het kader van de GRJR weer met de speerpunten van 2017. Deel II geeft de resultaten weer van de GRJR per segment.

Bij alle onderwerpen en speerpunten die in de programmabegroting in 2017 zijn benoemd, wordt ingegaan op de vraag of we bereikt hebben wat we ons tot doel hebben gesteld en wat we daarvoor hebben gedaan. Indien van toepassing wordt op basis van de laatste ontwikkelingen een korte doorkijk naar 2018 gegeven.

In hoofdstuk 3 zijn de verplichte paragrafen opgenomen. Het BBV schrijft voor welke verplichte paragrafen moeten worden opgenomen in het jaarverslag. Voor de GRJR zijn dit paragrafen weerstandsvermogen en risicobeheersing, financiering en bedrijfsvoering. Daarnaast zal de GRJR zich ook uitspreken over de begrotingsrechtmatigheid in een toegevoegde paragraaf 3.4. De paragrafen geven, als een dwarsdoorsnede van het programma Jeugdhulp, inzicht in een aantal bedrijfsvoering aspecten van de GRJR.

Jaarrekening

In hoofdstuk 4 is de financiële vertaling van het gevoerde beleid te vinden, die bestaat uit de programmarekening (staat van baten en lasten) en de balans met toelichting. De programmarekening bevat een overzicht van het exploitatieresultaat van het beleidsveld bovenlokale Jeugdhulp. Gemeenschappelijke regelingen zijn verplicht om in de jaarstukken ook de verantwoordingsinformatie van specifieke uitkeringen op te nemen.

2. Jaarverslag: programmaverantwoording

2.1 DEEL I: Achtergrond en kader Gemeenschappelijke Regeling

2.1.1 Inleiding

Vanaf 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het uitvoeren van de jeugdhulp binnen hun gemeenten. Dit is een lokale verantwoordelijkheid waarbij geldt dat gemeenten op een aantal onderwerpen samen dienen te werken in regionaal verband. Binnen de regio Rijnmond is ervoor gekozen deze samenwerking in de vorm van een Gemeenschappelijke Regeling (GR) vorm te geven. De deelnemende gemeenten in de GRJR besluiten gezamenlijk wat wel en niet binnen de GRJR wordt ingekocht.

De GRJR is een uitvoeringsorganisatie van de gemeenten en baseert zich op de lokale beleidsplannen van gemeenten. De GRJR heeft tot taak de gemeenschappelijke inkoop zodanig vorm te geven dat lokale ambities kunnen worden gerealiseerd. De visie en doelen van de GRJR zijn daarmee een optelsom van de beleidsvoornemens van de gemeenten.

2.1.2 Regionale samenwerking

Op grond van de Jeugdwet en de daarbij behorende Memorie van Toelichting is het een verplichting om op een aantal onderwerpen, waaronder Veilig Thuis, jeugdreclassering en jeugdbescherming op regionaal niveau samen te werken. De samenwerkende gemeenten in de regio Rijnmond hebben deze samenwerking vormgegeven in een regio die gelijk is aan de Veiligheidsregio en de GGD-regio. Doorslaggevend hierbij was onder meer het creëren van een voldoende omvang om specialistische zorg en 7/24 crisisopvang beschikbaar te houden en schaalvoordelen te creëren in aanbod en vraag.

2.1.3 Overgang naar resultaatgerichte inkoop per 1 januari 2018

Het jaar 2017 heeft in belangrijke mate in het teken van de aanbesteding van specialistische jeugdhulp gestaan.

Vanaf 2018 vindt de inkoop van specialistische jeugdhulp niet meer in de gescheiden vormen van jeugdhulp plaats (JGGZ, Jeugd- en Opvoedhulp incl. Jeugdbescherming, Jeugd met een Beperking) maar wordt er integraal en resultaatgericht ingekocht. Deze beslissing markeert de omslag van een inspanningsgerichte systematiek, waarbij producten centraal staan, naar de inkoop en afrekening op resultaten. Deze wijze van inkopen is van toepassing op het complete aanbod van specialistische jeugdhulp m.u.v. de crisishulp en de jeugdbescherming/jeugdreclassering. De aanbieders leveren alle zorg die nodig is (ook met inzet van onderaannemers) en de jeugdige wordt niet meer overgedragen van de ene naar de andere zorgaanbieder. Door deze vorm van inkoop wordt effectievere hulp ingezet, omdat er niet meer meerdere trajecten naast elkaar lopen. De belangrijkste argumenten hiervoor waren de volgende:

- Betere focus op resultaat;
- Integrale levering voorkomt meerdere trajecten naast elkaar;
- Duidelijke positionering van opdrachtgeverschap;
- Meer ruimte voor aanbieders en professionals voor het hoe;
- Prikkel om tijdig af te schalen, andere oplossingen te zoeken;
- Eenvoudige, doeltreffende facturatie, betaling en verantwoording;
- Transformatie aanbod (betere, meer samenhangende hulp tegen reële prijs i.p.v. langlopende P X Q trajecten);
- Betere marktwerking.

In 2016 is gestart met de vormgeving van het inkooptraject voor 2018 en verder. Dit heeft geleid tot een aanbestedingsprocedure, waarin in maart de bestekken zijn gepubliceerd en de aanbieders voor eind mei konden inschrijven. Aan het eind van de zomer 2017 heeft dit geleid tot de voorlopige gunning, waarna door

een aantal partijen bezwaar is gemaakt tegen de voorlopige gunning. De bezwaren die in kort gedingen zijn behandeld zijn allen niet gegrond verklaard. In november zijn de laatste definitieve gunningen verzonden. In totaal zijn 14 hoofdaannemers gecontracteerd voor de GRJR inkoop vanaf 2018.

2.1.4 Speerpunten 2017

Voor het jaar 2017 heeft de GRJR een aantal speerpunten benoemd die hoog op de agenda hebben gestaan. Dit betreft de volgende onderwerpen:

- a) *Streven is de duur van intramurale en specialistische hulp, waaronder drang/dwang, te verkorten en eerder af te schalen naar voorliggende (lokale) voorzieningen, waarbij de samenwerking en verbinding tussen de ‘achterkant’ en de ‘voorkant’ zal worden bevorderd.*
- b) *Stimuleren van integrale en domeinoverstijgende jeugdhulp-trajecten.*
- c) *Stimuleren van vernieuwing en innovatie (o.a. door middel van het inkoopproces en een vernieuwde inkoopstrategie voor 2018).*

Naast de overgang naar een resultaatgerichte inkoopsystematiek, waar hierboven al aandacht aan is besteed, stond 2017 in het teken van het uitvoeren van de transformatieagenda. Nu de transitie een feit is gaan de gemeenten binnen de regio verder met de transformatie. In het voorjaar 2016 hebben de 15 gemeenten, zorgaanbieders en andere partners in de regio de prioriteiten benoemd tijdens een verkenning langs alle gemeenten en partners. In het najaar 2016 is de Transformatieagenda Jeugdhulp Rijnmond 2017-2018 goedgekeurd door het Algemeen Bestuur van de GRJR. Via de voorbereidingen voor de nieuwe inkoop 2018, heeft de GRJR in 2016 de eerste stap gezet naar meer vraaggerichte, integrale, verbindende en samenhangende jeugdhulp. Daarnaast zijn in de transformatieagenda een viertal actielijnen gedefinieerd:

1. Actielijn 1: Lokale infrastructuur: spil van de transformatie
 - o.a. preventie; verheldering taken & rollen lokale (wijk)teams; samenwerking huisartsen
2. Actielijn 2: Specialistische jeugdhulp: vraaggericht, integraal, verbindend en in samenhang
 - o.a. goede ambulante inzet; voorkomen ‘draaideurkinderen’; nieuwe inkoop als randvoorwaarde
3. Actielijn 3: Veiligheid vraagt om samenwerking
 - o.a. verbetering samenwerking lokale team, GI, Veilig Thuis, Jeugdbeschermingsplein en Veiligheidshuis; innovatieve crisisaanpak
4. Actielijn 4: Leren van elkaar: Lerende professionals en lerende netwerken
 - o.a. ruimte voor professionals om te leren; kennis delen in regio

Nadat de transformatieagenda eind 2016 is vastgesteld is in 2017 een tweetal transformatie managers gestart, waarmee hun belangrijkste taak is langs bovenstaande vier lijnen de transformatie ‘aan te jagen’. De daadwerkelijke transformatie moet uit de praktijk blijken en daarom wordt er voor ieder van de actielijnen gebruik gemaakt van drie pijlers:

1. Zien: de transformatie-initiatieven in onze regio.
Er wordt op uiteenlopende thema’s, bij verschillende gemeenten en aanbieders al innovatief geëxperimenteerd en samen getransformeerd. Ook vanuit de aanbesteding hopen we de komende jaren in de opdrachten te gaan transformeren met aanbieders.
2. Laten zien: de zichtbaarheid van de transformatie bewegingen in onze regio.
Doordat de transformatie-initiatieven verspreid door onze regio en door verschillende partners worden uitgevoerd, zijn ze niet alle automatisch voor iedereen zichtbaar. Door al deze initiatieven in beeld te brengen (van een lokale pilot tot de ambulantisering van een regionale aanbieder), zien we

de transformatiebeweging in onze regio. Ook kunnen we makkelijker initiatieven aan elkaar verbinden.

3. Leren: faciliteren van leren in de regio.

Hierbij gaat het over leren op kleine schaal, zoals intervisie in wijkteams tot leren regiobreed via een Transformatietop.

Vanuit de Transformatieagenda worden in Rijnmond mogelijkheden gecreëerd om het met elkaar te transformeren en de transformatie te stimuleren. De inzet van het transformatieduo zal begin 2018 resulteren in een transformatietop waarin gemeenten en aanbieders met elkaar in gesprek gaan over de voortgang van de transformatie en de stappen die in de komende maanden nog gezet gaan worden. Hierop zullen 'tel- en vertelafels' volgen om de Jeugdhulp en transformatie te gaan volgen en te stimuleren in Rijnmond.

In het kader van transformatie is, in samenhang met de transformatieagenda, voor 2017 en 2018 een Regionaal Innovatiebudget beschikbaar gesteld. Deze eenmalige tweejarige subsidie richt zich op het ondersteunen van de transformatie van de specialistische jeugdhulp en het bevorderen van integrale samenwerking tussen de verschillende domeinen (J&O, JmeB en GGZ) binnen de Jeugdhulp. Deze initiatieven dienen aan te sluiten op de doelstellingen van de Jeugdwet en de regionale transformatie agenda, te weten:

- a) meer eigen verantwoordelijkheid, meer benutten van 'eigen kracht' en het sociale netwerk van kinderen en hun ouders;
- b) meer kinderen en jongeren naar vermogen mee laten doen, laten participeren. Daarom normaliseren, ontzorgen en voorkomen van onnodig medicaliseren;
- c) sneller jeugdhulp op maat, dicht bij huis, om zo het beroep op gespecialiseerde zorg te verminderen;
- d) betere samenwerking rond gezinnen: 1-gezin, 1-plan, 1-regisseur;
- e) meer ruimte voor professionals, door de regeldruk serieus terug te dringen;
- f) betere aansluiting met Wet Passend Onderwijs en op de overgang van 18- naar 18+ hulp.

De GR JR heeft 21 aanvragen ontvangen, waarvan 13 aanvragen zijn gehonoreerd. Hieronder vier voorbeelden van deze projecten:

PleegzorgPLUS

Samen met haar partners Yulius, Stek Jeugdhulp en TriviumLindenhof gaat FlexusJeugdplein (penvoerder) PleegzorgPLUS in 2 jaar ontwikkelen en realiseren. Met PleegzorgPLUS wordt het voor kinderen uit een zware doelgroep, die niet thuis kunnen wonen, mogelijk gemaakt als alternatief in een pleeggezin op te kunnen opgroeien. Deze kinderen verblijven nu veelal in dure residentiele voorzieningen. Het doel van PleegzorgPLUS is het bieden van een stimulerende, veilige en stabiele (gezins)omgeving waarin de jeugdige zo normaal mogelijk kan opgroeien, zich positief kan ontwikkelen en op eigen benen kan staan. PleegzorgPLUS is een alternatief voor een breed scala aan residentiele voorzieningen van zorg, verblijf en behandeling.

Netwerk specialistische ambulante hulp

Stek Jeugdhulp is binnen dit project penvoerder en het gaat om het opzetten van 5-7 netwerken van ambulante specialistische jeugdhulp die in verbinding samenwerken met de 70 wijkteams in onze regio. Het netwerk ambulante specialistische jeugdhulp bevat in ieder geval de expertise specialistische jeugd & opvoedhulp, LVB en GGZ. Voor de GGZ kan de ambulante specialistische expertise en inzet worden geleverd vanuit de FACT-teams. Deze specialistisch ambulante werkers, die gebiedsgericht werken, gaan zich meer verbinden met het gebied waarvoor ze werken. Het worden bekende gezichten voor zowel de wijkteams als de collega specialistisch ambulante hulpverleners uit

andere domeinen, waardoor korte lijnen ontstaan, er snel geschakeld kan worden en benodigde expertise efficiënt op elkaar afgestemd wordt.

Thuishulpteam

In het Thuishulpteam worden complexe problemen van jongeren ter voorkoming van residentiële zorg of opname binnen de psychiatrie ambulante opgepakt waarbij gespecialiseerde GGZ behandeling zoveel mogelijk wordt afgeschaald naar lichtere vormen van zorg. Het team combineert integrale, outreachende zorg met informele zorg. De jongere krijgt hulp van een expertteam, met leden uit de GGZ-hulp, jeugd- en opvoedhulp en WMO. Een belangrijke toevoeging op dit team is de integratie van professionele hulp met ondersteuning vanuit het sociaal netwerk (informele hulp) van de jongere en/of een vrijwilliger in de vorm van een ervaringsdeskundige. De begeleiding kan worden ondersteund door E-Health. Ter voorkoming van een langer durende residentiële plaatsing kan het team een beroep doen op een time-outvoorziening voor tijdelijk verblijf.

Verkorten residentiële opname

Voor jongeren die na hun veertiende uit huis geplaatst worden, geldt in de huidige werkwijze veelal dat zij nog enkele jaren in de residentie zullen doorbrengen. Van een behandelgroep stromen jongeren vaak door naar begeleid-wonen-projecten en in het gunstigste geval wonen zij op hun achttiende zelfstandig. In de twee behandelgroepen voor oudere jeugd die in dit innovatieplan centraal staan, stroomden in 2015 en 2016 in totaal 21 jongeren uit. Tien jongeren verbleven langer dan 1,5 jaar in de groep. Door de focus te verplaatsen naar ambulante behandeling en bedden ter ondersteuning daarvan te gebruiken, verwachten we dat jongeren minder en korter een behandelbed nodig hebben. Het gevolg van de activiteiten is dat de residentiële capaciteit op termijn met minimaal 50 % verminderd kan worden en dat aantal cliënten dat geholpen kan worden zal stijgen. In geleidelijkheid ontwikkelen we flexibele, kleinschalige voorzieningen met een sterke ambulante oriëntatie en een focus op afschaling. TriviumLindenhof is penvoerder voor deze samenwerking.

2.1.5 Begrotingswijziging

Op basis van de cijfermatige onderbouwing van de productie 2016 en naar aanleiding van berichten van regionale aanbieders is door het AB geconstateerd dat de vraag naar (specialistische) jeugdhulp groter is dan het beschikbare volume en dat dit heeft geleid tot een aantal knelpunten. De belangrijkste geconstateerde knelpunten waren:

- Toename van de vraag naar crisishulp;
- Toenemende druk op residentiële voorzieningen en specialistisch ambulante aanbod, waardoor de noodzaak bestaat de bezuiniging in 2017 te matigen (bekostiging vanaf 2018 binnen de begroting);
- Toenemende vraag naar pleegzorg, maar nog onvoldoende afbouw binnen de residentiële voorzieningen om deze extra inzet te kunnen bekostigen;
- Toenemende vraag naar intramurale hulp voor Jeugd met een Beperking (JmeB), mede gezien druk vanuit de Wet Langdurige Zorg;
- Toenemend aantal meldingen en onderzoeken bij Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR).

Bovenstaande knelpunten hebben geleid tot de constatering dat transitie en transformatie nog onvoldoende met elkaar in de pas lopen en de snelle (financiële) afbouw van de door het rijk gedecentraliseerde middelen nog onvoldoende heeft geleid tot de gewenste structurele veranderingen. Dit ondanks de grote inzet van gemeenten en aanbieders om deze uitdagingen het hoofd te bieden. Hoewel het uitgangspunt blijft dat een verdere en versnelde transformatie nodig is heeft het AB geconstateerd dat het onvermijdelijk was de

begroting 2017 te verhogen. Deze gewijzigde begroting 2017 heeft van alle deelnemende gemeenten een forse extra investering van in totaal € 8.8 mln. gevraagd.

2.2 DEEL II: Resultaten 2017 per segment

2.2.1 Gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis en CIT

Inleiding

Jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen mogen alleen worden uitgevoerd door Gecertificeerde Instellingen (GI); instellingen die daartoe zijn gecertificeerd door het Keurmerkinstituut. Veilig Thuis is een samenvoeging tussen het vroegere Advies-en Steunpunt Huiselijk Geweld en Advies en Meldpunt Kindermishandeling. Het Crisis Interventie Team voert regionaal crisisinterventies uit voor zowel het vrijwillige als het gedwongen kader, waarbij nauw samengewerkt wordt met MEE en de GGZ. Zowel de Gecertificeerde Instellingen als Veilig Thuis en het CIT worden bovenlokaal gefinancierd door de GRJR.

Inkoop en budget 2017

De financiering van Gecertificeerde Instellingen vond in 2017 plaats door middel van een subsidieverstrekking van de GRJR aan een tweetal GI's, te weten Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond (met de William Schrikker Groep als onderaannemer) en het Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering. Het CIT wordt gefinancierd binnen de subsidierelatie van de GRJR met Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond.

De overproductie op dwangzaken is met name waarneembaar bij de WSG en het Leger des Heils. Eén verklaring hiervoor is onder meer het feit dat door de transitie van de Jeugdhulp naar de gemeenten, hulpverlening lokaal wordt opgestart, de wijkteams gezinnen eerder en beter in beeld hebben waardoor sneller duidelijk is wanneer meer nodig is dan het vrijwillige kader.

In 2017 is het definitieve besluit genomen om Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond per 1 januari 2018 te positioneren als zelfstandige stichting. Voor de uitvoering van een aantal ondersteunende diensten blijft een verbinding met Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond bestaan. Tevens is besloten om met ingang van 1 januari 2018 de volledige financiering van VTRR via de GRJR te laten verlopen.

2.2.2 Jeugd met een Beperking

Inleiding

De zorg voor Jeugd met een Beperking viel tot 1 januari 2015 onder de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en deze zorg werd door de zorgkantoren ingekocht. Deze zorg kan men onderverdelen in intramurale zorg (zorg met verblijf) en extramurale zorg (zorg zonder verblijf). De toegang tot deze zorg verliep via het Centrum voor Indicatiestelling (CIZ). Vanaf 1 januari 2015 is tussen de gemeenten de afspraak gemaakt dat de extramurale zorg lokaal wordt ingekocht en de intramurale zorg regionaal.

Inkoop en budget 2017

De geboden hulp binnen de intramurale Jeugd met een Beperking wordt vaak voor een lange periode geboden, omdat er vaak sprake is van een langdurige vraag naar hulp en ondersteuning. De aard van de problematiek heeft tot gevolg dat er, zeker binnen de intramurale jeugdhulp, weinig sprake is van doorstroom. Op basis van de cijfers over 2015 blijkt dat 83% van het beschikbare budget voor extramurale jeugdhulp is ingezet om zorgcontinuïteit te garanderen. Gezien de ervaring uit 2015 dat de instroom hoger was dan de uitstroom is het budget voor Jeugd met een Beperking voor 2017 realistisch vastgesteld om naast de noodzakelijke zorgcontinuïteit ook nieuwe instroom mogelijk te maken.

Ondanks deze realistische begroting wordt ook over 2017 een overschrijding van het binnen de begroting beschikbare budget geconstateerd. Deze overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door een grote stijging van de productie op LTA. Het LTA betreft een landelijk ingekocht en zeer specialistisch zorgaanbod.

Het aantal kinderen dat in een LTA ingekochte voorziening verblijft, is in de loop van 2016 bijna verdubbeld en deze groei heeft in 2017 in beperktere mate doorgezet. Niet duidelijk is wat de precieze oorzaken zijn achter deze stijging, maar doordat de verwijzingen voor deze voorzieningen vaak vanuit de 2^e lijn worden gedaan zijn de sturingsmogelijkheden voor gemeenten zeer beperkt. Gebleken is dat de doorstroming vanuit deze (zeer specialistische) residentiële setting veelal een periode van minimaal 2 jaar of langer vergt.

Naast de stijging in het LTA vormt een toenemende vraag naar crisisplekken een onderdeel van de overschrijding in 2017.

Ook de doorstroom naar de WLZ is een aandachtspunt. Geconstateerd wordt dat het CIZ terughoudend is in het afgeven van WLZ-indicaties voor kinderen jonger dan acht jaar. Er worden geen indicaties afgegeven, terwijl duidelijk is dat deze kinderen levenslang ondersteuning nodig hebben. Zowel bij het CIZ, als bij VNG en VWS is dit onderwerp geagendeerd, maar tot op heden heeft dit nog geen effect op het indicatiebeleid van het CIZ.

2.2.3 Specialistische Jeugd- en Opvoedhulp

Inleiding

De bekostiging van de specialistische Jeugd- en Opvoedhulp viel tot 1 januari 2015 onder de verantwoordelijkheid van de stadsregio Rotterdam. De specialistische jeugdhulp kent de volgende vormen: ambulante jeugdhulp, dagbehandeling, residentiële jeugdhulp (waaronder gesloten jeugdhulp), pleegzorg en hulp die wordt ingezet bij crisis.

In 2017 is verder ingezet op een verplaatsing naar de “voorkant”. Eerder en snellere inzet van hulp ter voorkoming van latere zware zorg. De lokale teams dienen hierin een belangrijke rol te spelen.

Bekostiging 2017

In de periode vanaf 2015 is er veel bezuinigd op de specialistische jeugdhulp vanuit de gedachte dat het gezamenlijke streven is om zoveel mogelijk jeugdigen te laten opgroeien in een normale gezinssituatie, en minder jeugdigen in een residentiële voorziening op te vangen. Deze bezuinigingstaakstelling heeft ertoe geleid dat er afbouw van zowel gesloten jeugdhulp als open residentiële capaciteit heeft plaatsgevonden. In het afgelopen jaar hebben we ervaren dat de reductie van plekken op onderdelen van het hulpverleningspallet knelde en daarom is in 2017 door middel van een begrotingswijziging de bezuiniging op onder andere de specialistische jeugd- en opvoedhulp eenmalig beperkt.

Zo werd halverwege 2016 duidelijk dat de pleegzorgcapaciteit niet voldoende was. Mede om de beweging van zwaardere hulp naar lichtere hulpvormen te ondersteunen en te versterken, is de omvang van de pleegzorg in 2017 verder uitgebreid.

Net zoals in 2015 en 2016 bleek de vraag naar crisishulp in 2017 hoog. Door deze vraag is er grote druk ontstaan op de beschikbare capaciteit. In 2017 heeft een aantal instellingen voor specialistische J&O veel extra inzet gepleegd bij de opvang en hulpverlening in crisissituaties.

Tevens hebben instellingen uit verschillende domeinen samen met JBRR een stuurgroep Innovatie Crisishulp opgezet. Deze stuurgroep heeft in 2017 gewerkt aan maatregelen om in de vraag naar crisishulp te kunnen blijven voorzien en ingezet op de innovatie van crisishulp en het realiseren van verbeteringen in de ketensamenwerking.

Een nieuwe doelgroep zijn de jong volwassenen die onder het Adolescentenstrafrecht vallen. Dit zijn jong volwassen (die 18 tot 23 jaar oud zijn op het moment dat zij het delict plegen) veroordeeld onder het jeugdstrafrecht. Hierdoor zijn gemeenten verantwoordelijk voor het bekostigen van jeugdhulp aan deze jong

volwassenen. Het is hierbij lastig dat de omvang van deze doelgroep, de benodigde omvang en inhoud van passende jeugdhulp en financiële risico's niet helder zijn.

Er blijft veel vraag naar alle vormen van jeugdhulp, zoals dagbehandeling, specialistisch ambulante hulp en (open) residentiële hulp.

2.2.4 JGGZ

Inleiding

Geestelijke gezondheidszorg voor Jeugd (kortweg JGGZ) is overgedragen vanuit de zorgverzekeringswet en AWBZ naar gemeenten. In 2016 is het besluit genomen dat vanaf 2018 een einde komt aan de DBC-systematiek voor JGGZ. Het financieringssysteem geeft teveel informatie aan de gemeenten over de aard van de problematiek en staat op gespannen voet met privacy wetgeving.

De JGGZ aanbieders hebben met elkaar ingezet op de doorontwikkeling van verdere afbouw van bedden, het verkorten van behandelduur en waar mogelijk afschalen naar de lokale teams. Het aanbod van E-health (het online toegang krijgen tot hulp) en het vervangen van behandelingen door inzet van serious gaming, is door enkele aanbieders verder ontwikkeld.

Inkoop en bekostiging 2017

In het kader van de gemaakte afspraken op basis van de evaluatie van het Regionaal Transitie Arrangement zijn namens de GRJR de contracten voor de JGGZ op 1 januari 2016 met één jaar verlengd, met de mogelijkheid tot verlenging met nog een jaar. Wel zijn er een aantal verschuivingen in de inkoop doorgevoerd van de regionale inkoop naar de lokale inkoop Dit betreft:

- De inzet van JGGZ in lokale teams wordt lokaal ingekocht, waarmee meer ruimte komt voor gemeenten om goede invulling te geven aan de taken en rollen van JGGZ in lokale teams;
- De dyslexie wordt lokaal ingekocht, waarmee de koppeling met de lokale structuur, waaronder het onderwijs kan worden verbeterd;
- De GBGGZ wordt lokaal ingekocht. De GBGGZ wordt voor een groot deel geleverd door lokaal gevestigde praktijken, waardoor via lokale inkoop intensievere samenwerking op lokaal niveau kan worden aangegaan.

De regionaal ingekochte JGGZ is in 2017 onderverdeeld in:

- Specialistische GGZ (SGGZ), gefinancierd via de bekende DBC systematiek. Onder deze vorm van zorg valt ook de klinische opname capaciteit en crisisopvang;
- Deelname aan CDT;
- Kindergeneeskunde, onderverdeeld in zes producten die de zorgverzekeraar tevens hanteerde voor kinderartsen.

In 2017 is, net als in de voorgaande jaren, gestuurd op het aanhouden van de budgetplafonds voor de JGGZ partijen.

Met de sector is overleg gevoerd over wachttijden en prioriteren en het zoeken naar andere kortere vormen van behandeling. Dit heeft voornamelijk niet geresulteerd in afnemende wachttijden. De aanbieders geven aan dat er door de aanwezigheid van JGGZ in de wijkteams meer kinderen worden gezien en nieuwe doelgroepen worden bereikt.

2.2.5 Toelichting verschillen begroting en realisatie

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING JEUGDHULP RIJMOND

alle bedragen in €

BATEN	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijziging 2017	Realisatie 2017
<u>1. Programma Bestuur en algemeen management</u>			
Bijdrage deelnemende gemeenten	188.600.022	197.437.023	197.437.023
Extra bijdrage deelnemende gemeenten resultaat 2017			4.004.676
AB Besluit (8-12-16) extra inkomsten GI			1.078.000
TOTAAL	188.600.022	197.437.023	202.519.699
LASTEN	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijziging 2017	Realisatie 2017
<u>1. Programma Jeugdhulp</u>			
Zorg Jeugd met een Beperking	13.331.572	13.831.572	15.254.984
Zorg Jeugd en Opvoedhulp	117.096.450	124.908.450	129.428.234
Jeugd GGZ	55.001.235	54.001.235	54.442.674
Risico's		1.997.000	103.875
Innovatie	1.482.263	1.482.263	741.131
Werk en Onderzoek	198.659	198.659	123.484
Accountantskosten			67.198
Apparaatskosten	1.489.843	1.489.843	1.489.843
Bankkosten			1.442
Betalingsverschillen			-180
Implementatiekosten inkoop 2018			174.054
Frictiekosten VTRR		528.000	528.000
Gerealiseerd incidenteel saldo afrekening voorgaande jaren			1.564.014
<i>Totaal programma Jeugdhulp</i>	188.600.022	198.437.023	203.918.752
Totaal	188.600.022	198.437.023	203.918.752
<i>Gerealiseerd saldo van begrote baten en lasten</i>	0	-1.000.000	-1.399.053
Totaal gerealiseerd resultaat	0	-1.000.000	-1.399.053
<u>Programma Jeugdhulp</u>			
Onttrekking reserve, hogere lasten jeugdzorg		1.000.000	1.000.000
Onttrekking reserve, kosten CDT			225.000
Onttrekking reserve, implementatie inkoop 2018			174.054
Totaal Onttrekkingen	0	1.000.000	1.399.054
Totaal resultaat	0	0	0
NOG TE BESTEMMEN	0	0	0

Baten

Bijdrage deelnemende gemeenten

De bijdrage gemeenten zijn conform de door het bestuur vastgestelde begroting 2017 en begrotingswijziging 2017.

Extra bijdrage deelnemende gemeenten

Het tekort 2017 wordt gedekt door middel van een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten

Extra inkomsten GI

De centrumgemeenten hebben een extra bijdrage voor VTRR gedaan van € 1,1 mln.

Lasten

Zorg Jeugd met een Beperking/ Zorg Jeugd en Opvoedhulp/Jeugd GGZ

Voor de toelichting op deze kosten wordt verwezen naar de paragrafen 2.2.1 tot en met 2.2.4. De totale kosten van de jeugdhulp zijn uiteindelijk circa € 4,5 mln. hoger dan de vastgestelde begroting. Dit is vooral veroorzaakt door hogere kosten van landelijk door de VNG afgesloten contracten en extra kosten buiten-regionale plaatsingen.

Risico's

De risico's worden toegelicht in paragraaf 3.1.

Innovatie / werk en onderzoek

Om de transformatie een extra impuls te geven heeft de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond voor 2017 en 2018 een Regionaal Innovatiebudget beschikbaar gesteld. Deze eenmalige tweejarige subsidie richt zich op het ondersteunen van de transformatie van de specialistische jeugdhulp en het bevorderen van integrale samenwerking tussen de verschillende domeinen (J&O, JmeB en GGZ) binnen de Jeugdhulp. Deze initiatieven dienen aan te sluiten op de doelstellingen van de Jeugdwet en de regionale transformatie agenda, te weten:

- a) meer eigen verantwoordelijkheid, meer benutten van 'eigen kracht' en het sociale netwerk van kinderen en hun ouders;
- b) meer kinderen en jongeren naar vermogen mee laten doen, laten participeren. Daarom normaliseren, ontzorgen en voorkomen van onnodig medicaliseren;
- c) sneller jeugdhulp op maat, dicht bij huis, om zo het beroep op gespecialiseerde zorg te verminderen;
- d) betere samenwerking rond gezinnen: 1-gezin, 1-plan, 1-regisseur,
- e) meer ruimte voor professionals, door de regeldruk serieus terug te dringen.
- f) betere aansluiting met Wet Passend Onderwijs en op de overgang van 18- naar 18+ hulp.

De GR JR heeft 21 aanvragen ontvangen, waarvan 13 aanvragen zijn gehonoreerd.

Accountantskosten / Bankkosten

Door het Algemeen Bestuur is in 2015 Baker Tilly Berk benoemd als accountant van de GRJR. De accountants- en bankkosten waren niet opgenomen in de begroting 2017.

Implementatie Inkoop 2018

Dit zijn de kosten die gemaakt zijn voor de implementatie van de nieuwe inkoop 2018. Tegenover deze kosten staat de onttrekking van de reserve.

Onttrekking reserve

Het bestuur heeft in 2017 besloten de begroting 2017 te wijzigen door € 1 mln. uit de reserve in te zetten voor hogere lasten jeugdzorg. Tevens is bij de jaarrekening 2017 besloten om voor de lasten van het CDT € 225.000 en voor de lasten van de implementatie inkoop 2018 € 174.054 te onttrekken

2.3 DEEL III: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN, POST ONVOORZIEN EN STRUCTUREEL/INCIDENTEEL

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten zonder vooraf bepaald bestedingsdoel die de gemeenschappelijke regeling vrij kan besteden. Het gaat behalve om de uitkering uit het gemeentefonds, om gemeentebelastingen, deelnemingen/dividend, erfpacht, rente en de verzamelpost overige dekkingsmiddelen. Ze zijn bedoeld voor de uitvoering van de programma's waarin het beleid tot uitvoering wordt gebracht dat het Algemeen Bestuur heeft vastgesteld. Bij de GRJR is enkel de post Overige Algemene Dekkingsmiddelen van toepassing.

Overige Algemene Dekkingsmiddelen

Het onderdeel overige algemene dekkingsmiddelen is een verzameling van diverse posten (totaal baten). Op hoofdlijnen kunnen ze onderverdeeld worden in algemene begrotingsposten, apparaatskosten en mutaties in reserves. De overige algemene dekkingsmiddelen zijn € 5,5 mln. hoger dan begroot.

Structureel/Incidenteel

Het nadelig jaarrekeningresultaat 2017 bedraagt € 4,0 mln voor eindafrekening met gemeenten. Het rekeningresultaat heeft grotendeels een incidenteel karakter. Het resultaat wordt onder andere gevormd door de afrekeningen met zorgaanbieders over de jaren 2015 en 2016. Deze hebben een negatief effect op het resultaat van € 1,6 mln.

In 2017 is op basis van ervaringscijfers uit 2015 en 2016 in de kwartaalrapportages een jaareindeverwachting (JEV) over de kosten Jeugdhulp opgenomen. De afgegeven JEV van € 3,1 mln. overschrijding blijkt in grote lijnen overeen te komen met het uiteindelijke nadelig resultaat van € 4,0 mln (voor eindafrekening met gemeenten). Door de wijziging van segmenten naar percelen wordt voor 2018 een nieuwe wijze van het bepalen van de eindejaarsverwachting ontwikkeld.

3. Jaarverslag: paragrafen

Met de invoering van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in 2004 zijn met betrekking tot de verslaggeving een aantal verplichte paragrafen (beleidsuitgangspunten van beheersmatige activiteiten) voorgeschreven, te weten: lokale heffingen; verbonden partijen; onderhoud kapitaalgoederen; weerstandsvermogen en risicobeheersing; grondbeleid; financiering en bedrijfsvoering. Niet alle paragrafen zijn van toepassing voor Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond.

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Voor 2017 is op verzoek van het AB opnieuw naar het weerstandsvermogen en de risicobeheersing gekeken. Op basis van de uitkomsten hiervan is door het AB besloten om geen weerstandsvermogen in te stellen, maar het risico van eventuele hogere kosten dan begroot via de jaarrekening te verrekenen. Wel is er in de begroting een budget voor risico's / onvoorziene zaken opgenomen om lopende het jaar eventuele onvoorziene zaken te kunnen financieren. Dit budget is in de tweede helft van 2017 reeds ingezet om een aantal knelpunten het hoofd te kunnen bieden. Dit betreft de volgende knelpunten:

1. Aanvullende inzet JBRR naar aanleiding van het kostprijsonderzoek uitgevoerd door Berenschot;
2. Aanvullende middelen voor de inzet van pleegzorg.

In december 2016 is het principe besluit genomen om middels een begrotingswijziging in 2017 de post onvoorzien weer aan te vullen tot de oorspronkelijke € 3 mln. De hoogte van dit bedrag is destijds bevestigd door uitgevoerde risico-inventarisatie die is opgesteld in overleg met de regiogemeenten. De belangrijkste risico's die op dat moment gezien werden voor 2017 waren:

Mogelijke risico's 2017	
Productieontwikkeling JB/JR (LDH/ WSG)	1.200.000
Adolescenten StrafRecht (ASR)	400.000
Intramuraal JmeB	400.000
Totaal	2.000.000

Deze ophoging van het budget onvoorzien bleek noodzakelijk want in de loop van 2017 heeft het AB besloten de volgende knelpunten vanuit het budget onvoorzien / risico's op te lossen:

1. VTRR frictie: € 528.000
2. Integraal en intensief domeinoverstijgend ambulant team: € 240.000
3. Extra inzet pleegzorg: € 235.000

Het resterende risico-budget wordt gebruikt om de hogere lasten die over het jaar 2017 zichtbaar zijn mee op te vangen.

In onderstaande tabel wordt de stand van zaken gegeven bij de risico's zoals deze in de begroting 2017 zijn opgenomen.

Risico	Beheersmaatregel	Jaarrekening
Tekort op totaalbudget GR	<ul style="list-style-type: none"> - Frequente monitoring uitputting budget - Gezamenlijke verantwoordelijkheid deelnemende gemeenten. Op grond van de wet is iedere gemeenten conform de macro budgettaire sleutel aansprakelijk voor tekorten bij de GR. - Mogelijkheid tot opnemen van een genormeerde algemene reserve waarmee incidentele negatieve resultaten als gevolg van, met name bedrijfsvoeringsrisico's, opgevangen kunnen worden - Toepassing van het vlaktaksmodel. 	Vier maal per jaar wordt gerapporteerd op basis van de productiegegevens van de aanbieders. Deze geven een betrouwbaar beeld van de verwachte uitgaven. Op basis van deze gegevens wordt een prognose gemaakt voor de gehele GR en per gemeente.
Betaling voor ongeleverde zorg	<ul style="list-style-type: none"> - Controleprotocol t.b.v. de assuranceverklaring van de accountant van de zorgaanbieders - Zo nodig aanvullend materiele controles bij de zorgaanbieder conform een hiertoe opgesteld controleplan 	Het landelijke controleprotocol (inkoop) en protocol SVR (subsidie) worden gebruikt.
	<ul style="list-style-type: none"> - Overall-beheersmaatregel: controletechnische functiescheiding in het proces. 	De controletechnische functiescheiding is in de loop van 2016 nadrukkelijker in het proces ingeregeld. De zichtbare vastlegging van deze functiescheiding verdient nog wel aandacht.

3.2 Financiering

Volgens de Wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden), is elke gemeenschappelijke regeling verplicht om een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarstukken op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot de kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de renterisiconorm, de verwachte toe- en afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van treasury. Deze paragraaf Financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de Wet FIDO bedraagt de kasgeldlimiet 8,2% van het totaal van de (gewijzigde) begroting. Voor de GRJR is dit voor 2017, € 15,5 mln. De GRJR doet geen investeringen in (im)materieel vast actief. Daarnaast heeft de GRJR geen leningen afgesloten in 2017.

Schatkistbankieren

Met ingang van 16 december 2013 is de wet Schatkistbankieren voor decentrale overheden in werking getreden. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk). Iedere euro die decentrale overheden aanhouden in de schatkist, vermindert de externe financieringsbehoefte van het Rijk. De GRJR heeft sinds juli 2016 schatkistbankieren ingeregeld en is in 2017 elk kwartaal onder de grens gebleven. In de tabel bij de toelichting op de balans wordt dit weergegeven.

Financiële positie

Met ingang van de jaarrekening 2016 dient over een vijftal kengetallen verantwoording afgelegd te worden. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een gemeenschappelijke regeling. Om dit te bereiken wordt voorgeschreven dat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de volgende kengetallen bevat: netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Kengetallen			
	Realisatie 2016	Begroting 2017 *)	Realisatie 2017
verslag jaar 2017			
Netto Schuldquote	-1,73		0,72
Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-1,73		0,72
Solvabiliteitsratio	10,01		6,38
Structurele exploitatieruimte	0		0
Grondexploitatie	nvt		nvt
Belastingcapaciteit	nvt		nvt

*) In de begroting 2017 zijn deze kengetallen niet opgenomen.

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat de netto schuldquote in 2017 verbeterd is ten opzichte van 2016. De solvabiliteitsratio is in 2017 verslechterd ten opzichte van 2016. Dit is veroorzaakt door inzet van de bestemmingsreserve.

3.3 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de organisatie van GRJR, hetgeen niet alleen de uitvoeringsorganisatie maar ook de bestuurlijke organisatie omvat. De burger verwacht van een gemeente dat gemeentelijke middelen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed worden, dat de gemeente een betrouwbare partner is en transparant is. Deze verwachtingen zijn tevens criteria voor de bedrijfsvoering van de GRJR.

Bestuurlijk is de GRJR een overleg- en uitvoeringsplatform waarbinnen de deelnemende gemeenten - uitgaande van het beginsel van autonomie van het lokale bestuur - de regionale samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van bovenregionale Jeugdhulp bespreken en daar vorm aan geven omdat de samenhang van een aantal strategische en ordenende taken daarom vraagt. Er is sprake van een overlegstructuur als kader om de feitelijke samenwerking in portefeuillehouders overleggen vorm te geven.

De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van het overlegplatform van GRJR. De verantwoordelijkheid voor de organisatie berust primair bij het Algemeen Bestuur. De wethouders van de deelnemende gemeenten vormen het Algemeen Bestuur.

Ten behoeve van de ondersteuning van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur is een ambtelijk secretaris aangesteld. Het Algemeen Bestuur is een daarnaast een dienstverleningsovereenkomst betreffende de taken van de bovenlokale Jeugdhulp aangegaan met de gemeente Rotterdam. Het betreft hier de taken behorende bij het inkopen en subsidiëren van zorgaanbieders voor bovenlokale jeugdhulp.

De secretaris coördineert het proces zoals boven omschreven. Daarnaast geeft hij sturing aan de realisatie van de bovenlokale Jeugdhulp.

De uitvoeringsorganisatie van de GRJR is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de bovenlokale taken door middel van:

- het contracteren en/of subsidiëren van aanbieders van jeugdhulp en uitvoerders jeugdreclassering en jeugdbeschermingsmaatregelen in het kader van de Jeugdwet;
- het organiseren van een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling;
- het bevorderen van gezamenlijk overleg van de gemeenten inzake de uitvoering van de jeugdhulptaken, welke ingevolge de Jeugdwet aan de gemeenten zijn opgedragen.

De administratieve werkzaamheden ten behoeve van het uitvoeren van deze taken alsook het opstellen van de ontwerpbegroting en –rekening, tussentijdse rapportages, het beheer van de vermogenswaarden, de bewaring van archiefbescheiden conform gemeentewet zijn door het Algemeen Bestuur, op basis van een dienstverleningsovereenkomst, opgedragen aan de gemeente Rotterdam.

De uitvoeringsorganisatie (gemeente Rotterdam) heeft afgelopen jaar vooral ingezet op de aanbesteding van het resultaatgerichte inkopen, het verder uitwerken van de processen en het verder in kaart brengen en verkennen van de specifieke ICT behoeften van de GRJR.

3.4 Rechtmatigheid

Het werk van de externe accountant Baker Tilly Berk vindt in nauwe samenhang plaats met de werkzaamheden van de interne auditfunctie van de gemeente Rotterdam voor Jeugdhulp Rijnmond. Besloten is om de opdracht aan de externe accountant te verlengen voor de werkzaamheden voor de jaarrekening van 2017 en 2018

De interne auditfunctie stelt jaarlijks een auditprogramma op. In de uitvoering van het auditprogramma wordt gecontroleerd op de getrouwheid en de rechtmatigheid van het door het Algemeen Bestuur gevoerde financiële beheer. De bevindingen en aanbevelingen van de uitgevoerde interne audits worden door de accountant betrokken bij zijn oordeel over getrouwheid en rechtmatigheid in de controleverklaring bij de jaarrekening.

Het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol en toetsingskader zijn bepalend voor de controle door de interne auditfunctie. Het toetsingskader rechtmatigheid 2015 is na toetsing op relevante wijzigingen in wet- en regelgeving ook voor het jaar 2017 van toepassing verklaart.

In het toetsingskader wordt onder meer specifiek ingegaan op de toepassing van de rechtmatigheidscriteria: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

De interne audits zijn gericht op de belangrijkste financiële processen van Jeugdhulp Rijnmond. In het Werkplan GR 2017 zijn de volgende processen voor de uitvoering van interne audits meegenomen:

- *Inkopen specialistische Jeugdzorg*
- *Subsidiëring van specialistische Jeugdzorg*
- *Betalen van voorschotten, declaraties en handmatige betalingen*
- *Ontvangsten bijdrage gemeenten*

Voorwaardencriterium

Bij de uitvoering van de audits is getoetst op de naleving van de in de wet- en regelgeving vastgelegde voorwaarden. Voor de audits is in 2017 de risico-benadering gehanteerd om de reikwijdte en de scope van de audit te bepalen. Dit houdt in dat de rechtmatigheids- en getrouwheidsrisico's in kaart zijn gebracht en de beheersmaatregelen die deze risico's afdekken getoetst zijn.

Bij de uitgevoerde audits, op de belangrijkste financiële processen, zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

GRJR heeft een beleid ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik dat bestaat uit een mix van maatregelen op het gebied van voorlichting, controle en sanctionering. Binnen de kaders van diverse audits is aandacht besteed aan dit criterium.

Begrotingscriterium

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van het Algemeen bestuur is gerespecteerd. De door het Algemeen bestuur gestelde kaders zijn bepalend voor de invulling van het budgetbeheer door het Dagelijks Bestuur. Het systeem van budgetbeheer- en bewaking moet waarborgen dat de baten en de lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het Algemeen Bestuur. In het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol is bepaald wanneer een budgetafwijking onrechtmatig is.

In 2017 zijn de gerealiseerde lasten ad € 202,3 mln. hoger dan de begrote lasten ad € 198,4 mln. Het betreft hier een kostenoverschrijding die past binnen het bestaande beleid en waar tussentijds voldoende over is gerapporteerd. Er is derhalve binnen de gestelde financiële kaders van het Algemeen bestuur gehandeld en dus geen begrotingsonrechtmatigheid.

4. Jaarrekening 2017

4.1 Balans

4.1 Balans

alle bedragen in €

BALANS PER 31 DECEMBER

ACTIVA 2017 2016

VLOTTENDE ACTIVA

UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN 1 JAAR

Vorderingen op openbare lichamen	6.256.707	1.201.986
Overige vorderingen en overlopende activa GR Jeugdhulp Rijnmond	9.027.147	5.322.299
Rekening-courant met het Rijk	22.422.500	29.831.996

LIQUIDE MIDDELEN

Banksaldi	100.000	100.000
-----------	---------	---------

Overlopende activa	550.000	0
--------------------	---------	---

TOTAAL	38.356.354	36.456.281
---------------	-------------------	-------------------

PASSIVA 2017 2016

VASTE PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve	2.249.090	1.003.960
------------------	-----------	-----------

Gerealiseerd resultaat	0	2.644.184
------------------------	---	-----------

VLOTTENDE PASSIVA

OVERLOPENDE PASSIVA

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten	35.264.553	32.639.074
---	------------	------------

Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	169.063
---	---	---------

Gemeente Rotterdam uitvoering inkooporganisatie	592.710	0
---	---------	---

Gemeente Rotterdam uitvoering inkooporganisatie	250.000	0
---	---------	---

TOTAAL	38.356.354	36.456.281
---------------	-------------------	-------------------

4.2 Overzicht van baten en lasten in euro's

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar voor wijziging			Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Jeugdhulp		188.600.022	-188.600.022		198.437.023	-198.437.023		203.918.752	-203.918.752
Subtotaal programma	0	188.600.022	-188.600.022	0	198.437.023	-198.437.023	0	203.918.752	-203.918.752
Algemene dekkingsmiddelen									
- Lokale Heffingen									
- Algemene uitkeringen									
- Dividend									
- Saldo van de financieringsfunctie									
- Overige algemene dekkingsmiddelen	188.600.022		188.600.022	197.437.023		197.437.023	202.519.699		202.519.699
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	188.600.022	188.600.022	0	197.437.023	198.437.023	-1.000.000	202.519.699	203.918.752	-1.399.053
Toevoeging / onttrekking aan reserves									
Programma Jeugdhulp				1.000.000		1.000.000	1.399.054		1.399.054
Subtotaal mutatie reserves	0	0	0	1.000.000	0	1.000.000	1.399.054	0	1.399.054
Gerealiseerd resultaat	188.600.022	188.600.022	0	198.437.023	198.437.023	0	203.918.753	203.918.752	0

4.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 2017

Algemeen

GRJR is een uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en baseert zich op de lokale beleidsplannen van gemeenten. De GRJR heeft tot taak de gemeenschappelijke inkoop zodanig vorm te geven dat lokale ambities kunnen worden gerealiseerd. De visie en doelen van de GRJR zijn daarmee een optelsom van de beleidsvoornemens van de gemeenten.

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar het jaarverslag.

Wettelijke voorschriften

GRJR is een openbaar lichaam op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) waarin vijftien gemeenten op vrijwillige basis samenwerken.

Voor de verslaggeving van gemeenschappelijke regelingen is vanaf 2004 het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten van kracht. De jaarrekening is conform deze voorschriften samengesteld.

Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening wordt opgemaakt met inachtneming van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarden.

Grondslagen voor resultaatbepalingen

In de exploitatierekening worden de lasten en baten verantwoord die voortvloeien uit de activiteiten van de GRJR.

De lasten en baten worden zoveel mogelijk toegerekend naar het boekjaar waarop ze betrekking hebben en waarin de prestaties zijn geleverd.

BTW

De betaalde btw in het boekjaar wordt na afloop van het boekjaar door de deelnemende gemeente via de doorschuifregeling gecompenseerd.

Resultaat 2017

In 2017 waren de gerealiseerde zorgkosten van de GRJR € 4,4 mln. hoger dan gebudgetteerd. Het nadelige resultaat wordt vooral veroorzaakt door tegenvallers met een incidenteel karakter. Hiertoe heeft het AB op 12 april 2018 besloten tot het doorvoeren van twee onttrekkingen uit daarvoor gevormde bestemmingsreserves á € 0,4 mln. en waarbij de bijdragen van de gemeenten opgehoogd zijn naar rato van de vastgestelde begroting voor een totaal bedrag van € 4,0 mln. Na doorvoering van deze eindafrekening sluit de jaarrekening 2017 van GRJR op € 0,-.

4.4 Toelichting op de balans per 31 december

ACTIVA 31-12-2017 31-12-2016

VLOTTENDE ACTIVA

UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTEN DAN 1 JAAR

Vorderingen op openbare lichamen

Gemeenten inzake doorschuif BTW	470.997	672.948
Gemeente Albrandswaard	114.565	
Gemeente Barendrecht	268.384	
Gemeente Goeree-Overflakkee	574.358	472.223
Gemeente Nissewaard	110.000	
Gemeente Ridderkerk	215.658	
Gemeente Vlaardingen	498.069	
Gemeenten inzake Eindafrekening	4.004.677	
ROG plus		56.815
Totaal vorderingen op openbare lichamen	6.256.707	1.201.986

Overige vorderingen

Terug te vorderen bedragen van zorginstellingen	9.004.521	5.241.763
Kruisposten	22.626	80.536
Totaal overige vorderingen	9.027.147	5.322.299

Rekening courant met het Rijk	22.422.500	29.831.996
--------------------------------------	-------------------	-------------------

Liquide middelen

ABN AMRO bank t.b.v. GRJR (rekening courant)	100.000	100.000
---	----------------	----------------

Overlopende activa

Vooruitbetaalde bedragen frictiekosten St. Veilig Thuis	550.000	0
--	----------------	----------

Totaal Activa	38.356.354	36.456.281
----------------------	-------------------	-------------------

Vorderingen op openbare lichamen

Het totaal van vorderingen op de bovengenoemde zes gemeenten a 1,8 mln. was eind januari 2018 teruggebracht tot ca. € 158.000.

Schatkistbankieren

Het kabinet heeft het schatkistbankieren ingevoerd. Dit betekent voor decentrale overheden, waaronder gemeenschappelijke regelingen als GRJR, dat zij hun overtollige liquide middelen moeten aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Schatkistbankieren krijgt een wettelijke basis in de wet Financiering decentrale overheden (Fido). Het ministerie vergoedt een rente over de tegoeden die bij de schatkist gestald zijn. Praktisch betekent dit voor GRJR dat alle overtollige liquide middelen boven de drempel van € 1.415.000

(op basis van begroting 2017) worden gestald bij de schatkist zolang deze niet benodigd zijn. In 2017 zijn geen overschrijdingen geweest.

Onderstaand een overzicht van de aangehouden middelen ten opzichte van het drempelbedrag per kwartaal.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1.415			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.195	529	721	584
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	219	885	694	831
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	188.600			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	188.600			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	1.415			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	107.594	48.184	66.316	53.719
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.195	529	721	584

Toelichting op de balans per 31 december

PASSIVA 31-12-2017 31-12-2016

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve

Saldo begin boekjaar	1.003.960	1.003.960
----------------------	-----------	-----------

Toevoegingen in het boekjaar

- Bijdrage gemeente Rotterdam		2.300.000
- Saldo vorig boekjaar	2.644.184	

Onttrekkingen in het boekjaar

- Ter dekking van verwacht tekort Zorgfunctie J&O		1.000.000
- Ter dekking van verwacht tekort CDT	225.000	600.000
- Ter dekking van verwacht tekort GI		700.000
- Ter dekking van aangepaste begroting	1.000.000	
- Ter dekking van kosten inkoop 2018	174.054	

Saldo einde boekjaar	2.249.090	1.003.960
----------------------	-----------	-----------

Nog te bestemmen resultaat boekjaar	0	2.644.184
-------------------------------------	---	-----------

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met rente typische looptijd korter dan één jaar

Nog te betalen bedragen aan zorginstellingen	35.104.771	32.040.009
Accountantskosten		16.380
Crediteuren	36.050	582.685
ABN AMRO bankrekening 809	123.732	
Totaal einde boekjaar	35.264.553	32.639.074

Overlopende passiva

Bijdrage 2017 gemeente Westvoorne		169.063
Gemeente Rotterdam uitvoering inkooporganisatie	592.710	
Gemeente Rotterdam onderzoeksteam coordinatie flexibele pool	250.000	

Totaal Passiva	38.356.354	36.456.281
-----------------------	-------------------	-------------------

Niet uit balans blijvende verplichten

Onder Niet uit balans blijvende verplichten worden die verplichtingen verstaan die in het huidige boekjaar zijn aangegaan en verplichtingen zijn voor volgende jaren.

In dit kader wordt de aanbesteding voor de nieuwe inkoop als niet uit balans blijvende verplichting beschouwd.

<i>bedragen in € x 1 mln.</i>	2018	2019	2020
NUBBV (Niet uit balans blijvende verplichtingen)	132,3	132,3	132,3

4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2017

alle bedragen in €

BATEN	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijziging 2017	Realisatie 2017
<u>1. Programma Bestuur en algemeen management</u>			
Bijdrage deelnemende gemeenten	188.600.022	197.437.023	197.437.023
Extra bijdrage deelnemende gemeenten resultaat 2017			4.004.676
AB Besluit (8-12-16) extra inkomsten GI			1.078.000
TOTAAL	188.600.022	197.437.023	202.519.699
LASTEN	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijziging 2017	Realisatie 2017
<u>1. Programma Jeugdhulp</u>			
Zorg Jeugd met een Beperking	13.331.572	13.831.572	15.254.984
Zorg Jeugd en Opvoedhulp	117.096.450	124.908.450	129.428.234
Jeugd GGZ	55.001.235	54.001.235	54.442.674
Risico's		1.997.000	103.875
Innovatie	1.482.263	1.482.263	741.131
Werk en Onderzoek	198.659	198.659	123.484
Accountantskosten			67.198
Apparaatskosten	1.489.843	1.489.843	1.489.843
Bankkosten			1.442
Betalingsverschillen			-180
Implementatiekosten inkoop 2018			174.054
Fricatiekosten VTRR		528.000	528.000
Gerealiseerd incidenteel saldo afrekening voorgaande jaren			1.564.014
<i>Totaal programma Jeugdhulp</i>	188.600.022	198.437.023	203.918.752
Totaal	188.600.022	198.437.023	203.918.752
<i>Gerealiseerd saldo van begrote baten en lasten</i>	0	-1.000.000	-1.399.053
Totaal gerealiseerd resultaat	0	-1.000.000	-1.399.053
<u>Programma Jeugdhulp</u>			
Onttrekking reserve, hogere lasten jeugdzorg		1.000.000	1.000.000
Onttrekking reserve, kosten CDT			225.000
Onttrekking reserve, implementatie inkoop 2018			174.054
Totaal Onttrekkingen	0	1.000.000	1.399.054
Totaal resultaat	0	0	0
NOG TE BESTEMMEN	0	0	0

Toelichting op de bijdragen van de deelnemende gemeenten

Toelichting op de baten				
<i>Ontvangen bijdragen</i>	2017	2017 na resultaat	2017 begroot	2016
	<i>in %</i>		<i>in €</i>	<i>in €</i>
Albrandswaard	1,30	2.614.661	2.559.625	3.065.473
Barendrecht	3,04	6.122.053	5.996.255	6.867.887
Brielle	0,76	1.532.303	1.500.644	1.758.016
Capelle aan den IJssel	6,44	12.978.526	12.733.076	12.055.905
Goeree-Overflakkee	2,51	5.046.288	4.934.278	6.296.350
Hellevoetsluis	3,29	6.621.007	6.493.467	6.451.117
Krimpen aan den IJssel	2,32	4.674.976	4.578.230	5.338.395
Lansingerland	2,87	5.781.798	5.661.719	6.659.476
Maassluis	2,08	4.198.436	4.112.445	4.507.879
Nissewaard	7,24	14.591.456	14.309.690	14.047.809
Ridderkerk	2,44	4.916.478	4.818.257	5.305.280
Rotterdam	52,89	106.544.449	104.417.631	111.282.143
Schiedam	6,03	12.146.223	11.908.001	12.379.677
Vlaardingen	5,63	11.347.299	11.127.895	10.958.289
Westvoorne	1,15	2.325.746	2.285.810	1.566.381
Totaal	100,00	201.441.699	197.437.023	208.540.077

<i>Ontvangen bijdragen</i>	extra inleg Eindafrekening
Albrandswaard	55.036
Barendrecht	125.798
Brielle	31.659
Capelle aan den IJssel	245.450
Goeree-Overflakkee	112.010
Hellevoetsluis	127.540
Krimpen aan den IJssel	96.746
Lansingerland	120.079
Maassluis	85.991
Nissewaard	281.766
Ridderkerk	98.221
Rotterdam	2.126.818
Schiedam	238.222
Vlaardingen	219.404
Westvoorne	39.936
Totaal	4.004.676

4.6 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

Met ingang van 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Hieruit volgt de verplichting om in de jaarrekening 2017 melding te maken van:

1. alle (gewezen) topfunctionarissen en hun bezoldiging
2. overige medewerkers in dienst van de gemeente welke de norm overschrijden
3. uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband van alle topfunctionarissen en van alle andere medewerkers indien deze uitkering de norm overschrijdt.

De maximale bezoldiging mag voor een topfunctionaris zonder dienstverband niet meer bedragen dan € 181.000 per kalenderjaar (2017) op fulltime basis. In dit bedrag is inbegrepen de beloning, belastbare kostenvergoedingen, voorzieningen voor beloning op termijn (m.n. pensioenpremie). Toetsing aan de norm vindt plaats naar rato van omvang fte en duur dienstverband in het jaar. Voor het toezichthoudend orgaan gelden de volgende maxima: 15% van het maximale bezoldigingsbedrag (= € 27.150) voor de voorzitter en 10% van het maximale bezoldigingsbedrag (= € 18.100) voor de leden.

Voor de GRJR is de functie lid van het algemeen bestuur en de ambtelijk secretaris als topfunctionaris aangemerkt binnen de WNT. De leden van het algemeen bestuur en de ambtelijk secretaris zijn genoemd in onderstaande tabel. De functie is onbezoldigd. Ook waren er geen uitkeringen wegens einde dienstverband.

Gemeente	Persoon en functie AB = Algemeen Bestuur DB = Dagelijks Bestuur
Albrandswaard	Mevrouw M. Rombout (AB)
Barendrecht	De heer L. van Noort (AB en DB)
Barendrecht	De heer J. van Wolfswinkel (AB)
Brielle	De heer W. Borjonjen (AB)
Capelle aan den IJssel	Mevrouw A. Hartnagel (AB)
Goeree-Overvlakkee	De heer G. de Jong (AB en DB)
Hellevoetsluis	De heer H. van der Velde (AB)
Krimpen aan den IJssel	De heer M. Oosterwijk (AB)
Lansingerland	De heer J. Heuvelink (AB en DB)
Maassluis	De heer A. Keijzer (AB en DB)
Nissewaard	De heer K. Dijkman (AB)
Ridderkerk	Mevrouw T. Keuzenkamp (AB en DB)
Rotterdam	De heer H. de Jonge (AB en DB)
Rotterdam	De heer S. de Langen (AB en DB)
Rotterdam	De heer O. de Zwart (secretaris AB en DB)
Schiedam	Mevrouw N. Gouweleeuw (AB)
Vlaardingingen	De heer C. Oosterom (AB)
Westvoorne	Mevrouw P. Blok (AB)

5. Vaststellingsbesluit

Vastgesteld door het algemeen bestuur van Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond.

Rotterdam, 5 juli 2018,

S. de Langen

Voorzitter Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond

Dr. O. de Zwart

Secretaris Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond